

శ్రీః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

శ్రీమాన్ వేంకటనాథార్యః కవితార్కికకేసరీ ।
వేదాంతాచార్యవర్యో మే సన్నిధత్తాం సదా హృది ॥

శ్రీమద్వేంకటాధ్వరి విరచితం

॥ శ్రీలక్ష్మీసహస్రం ॥

॥ సౌందర్యస్తవకః ॥

This document* has been prepared by

Sunder Kidambi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness *śrīmad āṇḍavan* of *śrīraṅgam*

---

*This was typeset using L^AT_EX, Itrans, and the **Tikanna** font.

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

॥ సౌందర్యస్తవకః ॥

వందే సౌందర్యపర్యాప్తిభూమిం కామపి దేవతాం |
అబ్జం సహోదరం యస్యాః శంసంత్యబ్జశరం సుతం || 1 ||

అద్వైతమక్షిభిరహా శ్రవసాం యది స్యాద్
ద్వైతం పృథగ్యది పునా రసనాసు చ స్యాత్ |
ఈశీయ వర్ణయితుమర్ణవరాజకన్యే
తత్తాదృశం కిల తవావయవాభిరూప్యం || 2 ||

మౌలౌ త్వయాపి విధృతో మధుపౌఘమైత్రీం
చిత్రం కరోతి కమలే చికురప్రపంచః |
మానే కృతేఽపి భజతే మలినైకసఖ్యం
ప్రాయేణ హంత కుటిలప్రకృతిః స్వభావాత్ || 3 ||

న త్వం దధాసి నవచంపకమాల్యమంబ
కర్తుం నిసర్గసురభౌ కబరే సుగంధం |
కిం తస్మాి కుంతశపరీమలసారలాభ
లోభభ్రమద్భ్రమరలోకనివారణాయ || 4 ||

రుచం రచయితుం కచే రుచిరపుష్పవర్షైః సమం
సదా వహసి భూషణం సహ సుధాంశునా పూషణం |
ఉభావభవతామతో జనని పుష్పవంతావిమౌ
తయోర్ఘటనయోత్తమశ్రియముపైషి తత్రార్థికిం || 5 ||

సుమనో వరవాసవాసనాధ్యుషితాః కృష్ణఘనాప్తిశాలినః |
వరదేవిజయంతి కుంతలా భవదీయాః సకలాపభృజ్జయాః || 6 ||

జలభృద్రుచిభాజి సింధుకన్యే
శిఖిషు ద్వేషముపేయుషి ప్రకామం |
తమసాకలితే తవోపపన్నః
కుటిలే కుంతలమండలేఽహిబంధః || 7 ||

అలకాకృతిగ్ర్యపుష్పకాంతా
ప్రబలశ్రీదతయా తవ ప్రసిద్ధా |
నవనీలరుచోజ్జ్వలా మురారే-
ర్వనితే భాతి ముకుందలాలితశ్రీః || 8 ||

భువనోత్తరసింధుభూషితో ఘనశైవాలకవత్ కచో ధ్రువం |
సురుచా మహితో హిమాలయోదితయోద్భాసితమీనలక్షణః || 9 ||

హంత లక్ష్మి తవ కుంతలవ్రజం
చామరం వదతి పామరోఽపి కః |
ప్రాక్తనస్తు హరిణోపలాలితః
పశ్చిమం యదపురస్కృతం మృగైః || 10 ||

సిందూరకాంతాం జగదంబ మల్లీ
సరాభిరామాం చికురావలిం తే |
మన్యామహే దేవి కలిందకన్యాం
గంగాసరస్వత్యుదితానుషంగాం || 11 ||

సుతరామలకవ్రజః ప్రసూనా-
న్యలమమ్లానివిరోచితాని బిభ్రత్ |
సురభిస్ఫురితః సుపుత్రి ధాత్ర్యాః
సుమహారామవిభూషితో విభాతి || 12 ||

ఆపీడయంతి కుసుమేషుశరా నికామం
 ఆత్మానమిత్యఖిలధాత్రి రుషేవ దేవః |
 ఆపీడయత్యనుదినం తవ కుంతలాత్మని
 అంధే తమస్యహాహ సూనకులం ముకుందః || 13 ||

బధ్నాసి హంత సురభౌ సుమనోభిరంబ
 సాకం హరేరపి మనో నిజకేశపాశే |
 ఆమోదమగ్ర్యమత ఏవ తదేత్యనంత
 కిం న క్షమం గుణవదాశ్రయణం గుణాయ || 14 ||

త్రైలోక్యమాతరజహన్ని జశాఖమేవ
 దృష్టం కులం సుమనసాం ఫలవద్ధి లోకే |
 అప్యోహృతం బహిరహో సఫలం ప్రసూనం
 కాల్పద్రుమం తు భవతీకచమండలేన || 15 ||

సుమైర్ద్ధివ్యైరామ్రేడితసహజసౌ రభ్యసుభగం
 కచం తే కల్యాణి భ్రమతి పరితో భృంగనిచయః |
 ద్రువం తత్సారూప్యం స్వయమభిలషన్ రుంకృతిమిషాత్
 స్తువన్ ప్రాదక్షిణ్యక్రమమఖిలమాతః కలయతి || 16 ||

ప్రభోర్నాభీపద్మం భ్రమరతతిరుత్సృజ్య పతతి
 స్థిరామోదాలంబే చికురనికురంబే జనని తే |
 మనాగభేః కన్యే మధురిపుసమిపే పరిచయో
 న రోచేత ప్రాయో నను మధుపవర్గస్య మనసే || 17 ||

క్షమమిదం కలశోదధికన్యకే
 తవ కచస్థిరసౌ రభలోభతః |
 వికచసూనవిశేషపరీమలం
 జహదిహా భ్రమతి భ్రమరవ్రజః || 18 ||

నిహితాస్తవ కుంతలాంధకారే
 నిబిడేమారజనిస్థిరప్రకర్షే |
 కలయంతి నవస్రజో విచిత్రం
 కమలే కామపి సౌరభానువృత్తిం || 19 ||

కుంతలో నియమితోఽపి భవత్యా
 చంచలో భవతి తామసరుచ్యా |
 న్యక్కరోతి పరిశోభితమాలో-
 త్కర్షమంబ పరిపుష్యతి చైనం || 20 ||

కంజాలయే కమపి తావకఫాలభాగం
 సంజాతశోభమలకావలిమేలనేన |
 ఉత్పేక్షతే భువి న కస్తరుణేందుమభేః
 ఉత్థానకాలభవశైవలభారయోగం || 21 ||

చిరం తే వక్త్రేణ శ్రితచికురవర్గేణ కమలే
 తులాం చేదారోఢుం తుహినకిరణోఽయం స్పృహయతే |
 తదా గాఢం సఖ్యం తిమిరనికరైర్విందతు జవాత్
 అవాప్నోతు ప్రావృడ్జలముగవినాభావమపి వా || 22 ||

పురుషనయనయుగ్మం పుష్పవంతా త్మకం తే
 సహ నివసతి హర్షాత్ సంతతం వక్త్రబింబే |
 తదిహ జలధికన్యే తన్మహాదర్శలీలాం
 భజత ఇతి కవీనాం భారతీ సూన్యతైవ || 23 ||

ఆదర్శే ప్రతిబింబమేవ ధృతవత్యారోప్య ముగ్ధా జనా
 మాతస్త్వన్ముఖకాంతిచౌర్యమనఘే మృద్నంతి తం పాణిభిః |
 హా సంక్రామతి సాధు తన్మలినిమా హస్తేషు తేషాం స్వయం
 దద్ధ్యాన్నూనమనేనసాం హి కలుషం మిథ్యాభిశంసన్ జనః || 24 ||

వికచస్య కచోజ్జ్వలేన పద్మే
 వికలంకేన కథం ను పంకభాజః |
 సరసేన గతస్య నీరసత్త్వం
 జలజాతస్య భవన్ముఖేన సఖ్యం || 25 ||

విజితే సతి తే ముఖేన రాజ-
 న్యపి దుర్గేశ్వరమౌలిపూజ్యపాదే |
 వనవాసితయాతపస్పృహణాం
 విజయే కో విశయః కుశేశయానాం || 26 ||

మదవనజమహో మహాతపశ్రీ
 కృతరుచి తే ముఖజన్మ లిప్సమానం |
 అపి యది తదధఃశిరస్తప్సే-
 జ్జనవదనం కమలే భవేత్తథాపి || 27 ||

తదబ్జమబ్జశ్చ తవాననద్విషౌ
 మురారిపత్ని ప్రజతః పరాభవం |
 ద్విషౌ సహైకేన మిథో విరోధినో-
 ర్న యోద్ధుమస్తి ప్రభుతా ద్వయోరపి || 28 ||

త్వదాస్యవసుతస్కరం ధ్రువమవైమి జైవాత్మకం
 పయోజనిలయే యతః పిహితమందిరాయాం త్వయి |
 ఆసౌ నిశి విజృంభతే పునరపావృతే ధామ్ని తే
 పరాచలవనే రవేర్ఘ్ణిషు వా దివా లీయతే || 29 ||

జన్మమందిరమశోకసంపదః
 సాలకాలి నవకాంతికందలం |
 ఆననం మదనకేలికాననం
 మన్యతే జనని మాధవస్తవ || 30 ||

స్వరూపతస్తద్వదనాత్మనా తథా
 ద్విధా సుధాంశుర్జలధావజాయత |
 తదేష రాజా ద్విజరాజ ఇత్యదః
 పదం దధాత్యర్థవదచ్యుతప్రియే || 31 ||

మాతః సరోజసదనే వదనే త్వదీయే
 సంఘల్లముత్పలమివాచ్ఛసరోవిశేషే |
 చంద్రే కలంక ఇవ భృంగ ఇవారవిందే
 మందేతరద్యుతిరసౌ తిలకః సమింధే || 32 ||

ఉపాశ్రితానవయవముద్గతశ్రియం
 ప్రియంగుణాధికమణుమధ్యమాశుభం |
 త్వమేయుషీ వరతిలకాననా రమే
 సుధాన్యభూరుచిరసుధాధరాప్యసి || 33 ||

నలినశశినౌ సింధోః కన్యే సరోగనభోగతా
 త్యజనకుతుకాదేతౌ జాతౌ త్వదక్షిముఖాత్మనా |
 సహ నివసతః సేతూకృత్య భ్రువోర్యుగమంతరే
 సహజరిపుతాభాజోర్జన్మాంతరేఽపి న సంగతిః || 34 ||

నయనయుగళాక్రాంతం కర్ణాంతయుగ్మమధోక్షజ
 ప్రణయిని తవ స్రష్టా దృష్టా భయాకులమానసః |
 అహహ ముఖమప్యభ్యాం మా క్రమ్యశేషమితి వ్యధాత్
 కిముపరితయోర్ధీమాఽ సీమావిభాగశిలే భ్రువౌ || 35 ||

యత్కింకరాః సరసిజాసనశంకరాద్యా
 దేవాః స ఏష దనుజారిరపి భ్రువోస్తే |
 జాగర్తి కింకరతయా జగదంబ నిత్యం
 ఛందానువర్తనకృతః కుటిలస్య సర్వే || 36 ||

శ్రుత్యంతజుష్టమమలోత్తమకాంతియోగా-
 దత్యంతసుందరమనంగజనేర్నిదానం।
 ఉద్భాసితామరసభామహితం మదంబ
 కో న స్తువీత నయనం తవ కృష్ణరూపం॥ 37 ॥

దుగ్ధాంభోధిసుతే త్వదక్షివిజితో రాజానమేణో గతః
 త్యక్త్యాసావపి మండలం ముఖజితో దుర్గేశమేణాన్వితః।
 స త్వేకం కరతః పరం చ శిరసా ధృత్వా దృగాస్యద్విషోః
 దుర్గేశః స్వయమీశ్వరోఽప్యయమటత్యద్యాపి భిక్షామహో॥ 38 ॥

నయనం తవ దేవి వర్ణరీతే-
 రిప్వపరీతేఽపి విపర్యయం న యాతి।
 కమలం తు సమేతి కంజగేహే
 కథమాహుః సమతాం తయోః కపింద్రాః॥ 39 ॥

నిశాయామంబ త్వన్నయనసుషమామోషకమితి
 క్రుధా రాజ్ఞా నూనం కువలయమిహాకారి వికచం।
 చకోరాస్తచ్చోరాశ్చకితమనసః ప్రేక్ష్య తదిదం
 సుతప్తాస్తత్పాదగ్రహణమభితన్వంత్యశరణాః॥ 40 ॥

అమర్షాల్లోకాంబ స్వవసుహరసిలోత్పలభృతోః
 అపి శ్రుతోః సీమాం కబలయతి తే నేత్రయుగలం।
 కృతః కల్పేషాన్వైరైరపరమపరాధః ఫలతి తత్
 విపక్షాణాం పక్ష్యకృతిరపి విషాదాయ భవతి॥ 41 ॥

చక్షుః ప్రమాణేన సముద్రకన్యే
 సీమా శ్రుతేః సంకుచితా తవాభూత్।
 న తత్ర కైముత్యనయాత్ కథంచిత్
 ఉన్మేషమృచ్ఛత్యుపమానవార్తా॥ 42 ॥

త్రైలోక్యసంత్రాయణి తావకీనో
 ధ్రువం కటాక్షో ధృతరాష్ట్రజాతః |
 కల్యాణి కర్ణప్రణయీ కథం వా
 పుష్ణాతి కృష్ణార్జునదీప్తియోగం || 43 ||

ఆకర్ణదేశాదుదితప్రకర్షం
 తవాక్షి మన్యేఽతనుబాణరూపం |
 యత్కంకటం వేంకటనాయకస్య
 ధైర్యాత్మకం కృంతతి సింధుకన్యే || 44 ||

గుప్తా వనేషు విహారంతి సుహృద్యమీనాః
 కస్యాపి నో కువలయేషు దివా ప్రకాశః |
 రాజ్ఞో బిభేతి జగదంబ కుశేశయాలిః
 కర్ణజపే జయతి నేత్రయుగే భవత్యాః || 45 ||

ఆస్వాదనే కృతరసౌ ముఖసౌ రభస్య
 మాతస్తద్దక్షిమధుపౌ బత మార్గమధ్యే |
 నాసాఖ్యచంపకమవేక్ష్య నివృత్తయత్నౌ
 దృష్టేప్పితాగ్రహణతస్తరలౌ సదా స్తః || 46 ||

జాతోన్మేషౌ ముఖరుచిసుధాసాగరే తావకీనౌ
 నేత్రాత్మానౌ జనని భువనోజ్జీవనౌ దివ్యమీనౌ |
 న్యూనాకారౌ భగవతి నిజాపేక్షయా రాక్షసారేః
 చక్షుర్మీనౌ కబలయత ఇత్యేష జాతిస్వభావః || 47 ||

సౌవర్ణం తే సింధుకన్యే నిరుంధ్యాత్
 ఆతంకం నః కర్ణతాటంకయుగ్మం |
 నృత్యంతీనాం యత్ర నేత్రద్యుతీనాం
 జాలం నీలగ్రావభావం బిభర్తి || 48 ||

పూషా కర్ణే స్వర్ణతాటంకభూషా
 వేషాదింధే పుత్రనామాదరేణ।
 తత్సామీప్యాదేవ దేవి ప్రసాదం
 నిత్యం ధత్తే నేత్రపంకేరుహం తే ॥ 49 ॥

త్రైలోక్యాంబ త్వద్వృతంసోత్పలాంతే
 గుంజం గుంజం సంచరన్ చంచరీకః।
 కిం వ్యాచష్టే కాంతసందేశహారీ
 కర్ణాభ్యర్ణే కామమంత్రార్థతత్త్వం ॥ 50 ॥

కాచిద్భాతి వతంసకోత్పలమయీ కల్యాణతాటంకసత్
 ప్రాకారాశ్రితకర్ణధిష్ణ్యనిహితా ప్రాయః శతఘ్నీ రమే।
 తద్రత్నాగ్నిరుచారుణః స్మృతిభువా తస్యా ముఖాత్ ప్రేర్యతే
 లోలంబాయసగోళకః ప్రణయినో దుర్మానవర్మార్దనః ॥ 51 ॥

కంసారాతేశ్చాటుమాధీర్వురైస్తే
 కర్ణౌ పూర్ణావర్ణవేంద్రస్య కన్యే।
 జానంతస్తత్సన్నిధౌ చంచరీకా-
 శ్చంచూర్యంతే నోత్పలం తత్ర హేతుః ॥ 52 ॥

గ్రస్తవతంసకువలయం దృగ్యుగముపకూజదలిరవమిషాత్తే।
 మద్వసుచోర ఇహేతి ప్రవదతి కిల కర్ణపత్రమిత్రాయ ॥ 53 ॥

ఇమామవామాం శ్రుతిమిందిరే తవ
 స్తువంతి సంతః స్మృతిజన్మకారణం।
 శిరస్యముష్యాః సుమనోభిరంచితే
 చకాస్తి దృష్టిర్జగతామధీశితుః ॥ 54 ॥

తవ ద్వితీయా శ్రుతిరుచ్ఛక్తైరసా-
 వనంగభావానుగుణా గుణాంబుధే।

వశే నిధాయైతమశేషశేషిణం
కరోతి మాతస్తవ కర్మకారకం॥ 55॥

దీప్యత్కర్ణసువర్ణకుండలమయే దీప్తాగ్నికుండే జ్వలత్
రత్నాంగారఘనే హరేర్ధృతిమయీం హుత్వాహుతిం తావకే।
భృంగాధ్వర్యురనంగదీక్షితవృతో ఝంకారమంత్రాన్ జపన్
వారాశేర్దుహితః ప్రదక్షిణవిధిం వారాన్ విధత్తే బహూన్॥ 56॥

దేవానాం మధురం స్వతః స్తుతివచో దేవి స్వతోఽసుందరం
మాదృగ్బాలకజల్పితం చ జగతీమాతః శ్రుతీ యాతి తే।
తత్రాద్యం తదవస్థమేవ చరమం తత్తుల్యతాం గాహతే
ముక్తం శుక్తిషు మౌక్తికం ఘనపయో ముక్తా తు నైవాన్యథా॥ 57॥

స్ఫురన్ముక్తాకాంతిస్ఫురసలిలమగ్ర్యారుణమణి
ప్రభాకల్వారాఢ్యం ప్రియనయనమీనైకశరణం।
హతాశేషక్లాంతిం హరిదుపలనీలోత్పలఘనం
తటాకం తాటంకాంతరముషసి సేవే తవ రమే॥ 58॥

సువర్ణతాటంకమునిః శ్రుతౌ స్థిరః
ప్రపన్నముక్తాభ్యుదయో దయోదధే।
ప్రకాశితార్చిః సరణిః ప్రియే హారే-
శ్చకాన్తి తే చక్రధరాభినందితః॥ 59॥

తిలప్రసూనం తులయత్యసౌ జగత్
సవిత్రి నాసా తవ సారసాలయే।
తదంచలోదంచతుషారవిప్రుషా
సమానతామేతి తదగ్రమౌక్తికం॥ 60॥

నాసా తవాసౌ నవవంశవల్లీ
కాసారజావాసిని కాత్ర శంకా।

ప్రలంబతే తత్ర యదంబ ముక్తా
ఫలం బతేదం గలితం హి తస్యాః || 61 ||

శ్రీరాస్యకాంతిజలధౌ స విభాతి నాసా
సేతుస్తవాద్భుతగతిః కలనేన యస్య |
నాథః సమేతి న విదేహజయాన్వయం హా
లంకేశపాశకలనాదపయాతధైర్యః || 62 ||

భూసూత్రాభ్యామూర్ధ్వమాబధ్య మిన్వన్
నాసావంశస్తంభంభోధిజే తే |
తత్ర స్థిత్వా తాండవం సంవిధత్తే
చిత్రం క్రీడంశ్చిత్తభూర్నాద్దీయజీవీ || 63 ||

దివ్యం దదాతి నవచంపకమంబ గంధం
త్వద్ధ్రాణజన్మని తదేవ సుధాబ్ధికన్యే |
గృహ్ణోతి తే బహువిధం కృతినో దదానా
జన్మాంతరే సమధికం విభవం లభంతే || 64 ||

మదనజనని నాసామౌక్తికం వేద్మి మల్లీ
ముకుళమితి సుగంధిశ్వాసమందానిలేన |
తదుపరి యదజస్రం తద్వికాసప్రతీక్షం
దృగలియుగలమేతద్ దృశ్యతే సావధానం || 65 ||

హాసితరుచిసితాంశుకం వసానా
శ్వసితసమీరనజేన నాట్యమానా |
జనయతి జనని త్వదీయనాసా
మణిగణికా మధుసూదనస్య మోదం || 66 ||

ముఖవిధుమధురాధరోష్ఠసంధ్యా
పరిసరసీమ్ని హారిప్రియే భవత్యాః |

భజతి జనని నాసికాగ్రముక్తా
ఫలమిహ తారముదారతారలీలాం || 67 ||

స్వరిపురదభియా వివిక్షు నాసా
బిలమివ మౌక్తికమేతదగ్రలగ్నం |
సరసిజభవనే నిజప్రతీప
శ్వసితనివారితమంబ కంపమేతి || 68 ||

భవతీ స్మితచంద్రికాంబ తే
భవతీ సుందరదంతరశ్మిభిః |
భవతీయమకించనస్య మే
భవతీవ్రాతపఖేదశాంతయే || 69 ||

హసితం భవదీయమాద్యవర్ణం
జహదేతజ్జనని స్వరూపగత్యా |
విదధే విధుపాదజాతమైత్రీ
మతిమందస్య కిలోచితాధరాప్తిః || 70 ||

మనోజమాతస్తవ మందహాసం
మన్యే మధుధ్వంసనకీర్తిభాసం |
కిం వా లసత్త్వద్రసనాగ్రవృత్తేః
వాగ్దేవతాయా వపురంశుపూరం || 71 ||

నాసోరుమౌక్తికఘృణిద్విగుణీకృతేన
హాసోదయేన హసతా సుషమాం హిమాంశోః |
హా హాంత సుందరి తవాధరబంధుజీవః
పద్మే పరిస్ఫుటమఠీకత పాటలత్వం || 72 ||

బాలేందుకాంతిరివ పశ్చిమసాంధ్యరాగే
పద్మాలయే స్ఫటికభా ఇవ పద్మరాగే |

ప్రత్యగ్రపుష్పసుషమేవ చ పల్లవాగ్రే
భాతి స్మితద్యుతిరసావధరే భవత్యాః || 73 ||

స్వాదీవ సుధా స్మితమిషేణ సుధాబ్ధికన్యే
ప్రత్యక్షతస్తద్ధరే పరిదృశ్యతేఽసౌ |
సిక్తా యయా తవ సదా స్వదతే చటూక్తిః
మాతః శుభాయ మనసే మధువైరిణోఽపి || 74 ||

మృద్వీకేయం న ఖలు భజతే మృద్వికారాద్విశేషం
మన్యే పూరం మలినమలినామాకరం మాకరందం |
మాతర్నైవాకలయతి సుధామాధురీ సాధురీతిం
హంతాహంతాం తవ సువచనే భాతి మోచా ముమోచ || 75 ||

హృత్వా వాచాం రసమసదృశం హంత పుండ్రేక్షవస్తే
మూఢం మధ్యేజరరకుహరం పాటవాదూఢవంతః |
తం కృచ్ఛాశ్చే దదతి చ పునర్దారితా దారుయంత్రే
మాతర్దేయం స్వయమదదతాం మర్దనం మార్దవాయ || 76 ||

అభ్యాతంచ్య క్షీరధిమిందోరమృతౌఘైః
ఆమఘ్యైనం దేవి మథా చేక్షుమయేన |
తస్మాద్దేవైర్యద్యుపనీతం నవనీతం
తిక్తికుర్యాదుక్తిరియం తే తదపి శ్రీః || 77 ||

మాతః సమస్తజగతామసి మాధవీ త్వం
మన్యే తవాధరదలం మృదులం ప్రవాలం |
దంతావలిం సుమనసాం తతిముల్లిఖామి
స్వాదూని వేద్మి చ మధూని సుభాషితాని || 78 ||

మాతర్భవన్ముఖమయూఖసుధాబ్ధిమధ్యే
బింబాధరామృతమభూద్వచనామృతం చ |

ఆద్యం తయోః పిబతి సాదరమాననేన
 శ్రోత్రద్వయేన చరమం పరమః పుమాన్ సః || 79 ||

పరిహృతభవశబ్దా భారతీ తావకీనా
 పరిహసతు నికామం కాలకంఠాభిలాపం |
 శ్రుతిపథమధురేయం సింధుకన్యే కథం వా
 శుకముఖఫణితీనాం దోషమావిష్కరోతి || 80 ||

అసంకోచాం మోచామధురిమమదోన్మోచనవిధా-
 వనీచాం తే వాచామహమహారహర్నామి లహరీం |
 ఉదూహే యాం శ్రోతుం కుతుకముదధేః పుత్రి దధతీ
 శ్రుతీభావం చక్షుఃశ్రుతిపతిదృశాం వింశతిశతీ || 81 ||

పర్యాయః శర్కరాయాః ప్రతికృతిరమృతస్రోతసాం తాదృశానాం
 సాక్షీ గోక్షీరభూమ్నాం సురతరుసుమనోమాక్షికాణాం వికారః |
 పుండ్రేక్షాణాం ప్రణాలీ పరిణతిరతులా నారికేలోదకానాం
 సోఽయం నాలీకగేహే జయతి తవ వచః సంపదాం సంప్రదాయః || 82 ||

సుతా సుధాబ్ధేః సహజా హిమాంశోః
 మాతః ప్రియా త్వం మధురాధిపస్య |
 తథావిధాయాస్తవ కే ను వీచీం
 ఆచాంతమోచాం న వదంతి వాచాం || 83 ||

ద్రాక్షాలిరాదౌ కిల రూపయుక్తా
 మధ్యేఽధికేక్షుప్రభవా సితా చ |
 హాస్యా సుధాప్యగ్రజనాభియుక్తా
 స్వాదౌ రమే జాగ్రతి వాగ్రసే తే || 84 ||

నిఃసారవంశజఠరే న్యవిశంత హంత
 దంతద్యుతిప్రతిభటాస్తవ మౌక్తికౌఘాః |

మాతర్ద్విజవ్రజవిరోధితయా స్థితానాం
మాతంగమౌలికలనాప్యుచితైవ తేషాం || 85 ||

రమే రసజ్ఞాంచలశారదాయా
రదావలీ తే రమణీయరూపా |
మధుప్రతిక్షేపిమనోఽనుకూలే
మందారమాలేవ శుభా విభాతి || 86 ||

ప్రకాశతే సజ్జఘనాగమే త్వయి
ప్రగల్భశోభోదయినీరదావలిః |
రమే ముకుందేన కిలామునాదృతా
ద్యుతిర్యదీయా సహసోన్మిషన్ముదా || 87 ||

ఆప్తికృతానామముకేన విందః-
ముదా ముకుందేన సదాదృతానాం |
శుచిద్విజానాం నను తావకానాం
ముక్తాకృతిర్విశ్వసవిత్రి యుక్తా || 88 ||

హంతారస్తమసాం దిశంతు కమలే దంతా ముదం తావకా
యేషూద్ధామజపాసపక్షరసనాచ్ఛాయోపరక్తాంశుషు |
ఉచ్చైః పక్తిమదాడిమభ్రమవశాదుత్పిత్సుకేలీశుక-
ప్రత్యావర్తనభేదనిఃసహతయా పాణిర్విశేషారుణః || 89 ||

కన్యే సింధోః కాపి మృద్వీ సుహృద్యాం
దద్యాద్విద్యాం త్వద్రసజ్ఞా మనోజ్ఞా |
యత్ర వ్యక్తో రక్తిమా వక్తి మాతః
వాచాం దేవ్యా నిత్యన్మత్తాభిఘాతం || 90 ||

ప్రహ్వో జిహ్వో తవ తు శరణీకుర్మహే శర్మహేతుం
రాగాదాగాంస్యపచితవతో రక్షితుం యా రమే నః |

వారం వారం వృషగిరిపతేః కోపలోపానురూపాః
 సూక్తిర్దుక్త్యా నియతమయతే శోణిమానం శ్రమేణ || 91 ||

కంసద్విషో మహిషి కాననచంద్రికేతి
 దోషాప్యయాయ రసనామవనాత్మికాం తే |
 ప్రాప్తాపి పద్మజవధూర్వనజౌకసస్తే
 సంగాదివాధికవనస్థితిమేతి భూయః || 92 ||

అభ్యర్చతామనఘవాజ్మయపారదాయా
 రూపం రుచా తులితశారదనీరదాయాః |
 వందీభవత్ప్రీతి తుంబురునారదాయా
 వందే తవాంబ రసనాంచలశారదాయాః || 93 ||

ముకుందకాంతే ముఖపద్మకాంతే-
 స్తవాధరోఽయం తరుణాతపో వా |
 ఆనందకల్యావసరే మురారేః
 ఆవిర్భవత్ ప్రాగరుణోదయో వా || 94 ||

బింబోష్ఠయోః పృథగవస్థితయోః కదాచిత్
 సంధౌ కృతే జనని సాధుపదే నివిష్టైః |
 ఓష్ఠస్తవైష వితరన్నిజముఖ్యవర్ణం
 బింబాయ లుంపతి చ తస్య జఘన్యవర్ణం || 95 ||

వైకుంఠకాంతే వచనాధరౌ ద్వా
 వక్త్రే తవాస్తామమృతావతారౌ |
 ఆద్యే తు వర్ణః శుకలాలితో భూ-
 దంత్యే పునః కింశుకలాలనీయః || 96 ||

రాగావనేరపి తవాధరజీవకస్య
 రాజీవవాసిని నిరాకృతపల్లవస్య |

అచ్ఛైర్ద్విజైః పరిచయాదమృతస్య రీతిం
ఆరోహతః సముచితోఽరుణబింబభేదః || 97 ||

తవ రదవసనే గుణోత్తరేఽస్మి-
న్నధరపదస్య విరోధిలక్షణైవ |
అమృతకృదపి మాధవో మునీనా-
మమృతముపైతుమముం నిషేవతే యత్ || 98 ||

హరిగృహిణి హరిద్రాలిప్తయా శంపయా తే
తనుమతనుత వేదాస్తప్తకార్తరస్వరాభాం |
అధరమథ చ తత్రాప్యంబ లింపన్ సుధౌషైః
అనయదనణిమానం శోణిమానం కిలైనం || 99 ||

ప్రాయస్తే జగదంబ చుంబనవిధౌ బింబాధరాలంబనం
సంక్రాంతం మధు నందనందనముఖే సంగీతకాలే పునః |
తస్మాద్వేణుమవాప తద్గతరసాస్వాదీ తదాదిత్సయా
వంశాన్ కృష్ణపురంధ్రీ రంధ్రయతి కిం తద్వంశజాతానలిః || 100 ||

విద్యజ్జనై రుచిరవిద్రుమపంక్తిరేషా
విజ్ఞాయతాం మదధరాదధరా కిలేతి |
ప్రత్యక్షతఃప్రకటనాయ పయోధికన్యే
కంఠే బిభర్షి కిల విద్రుమమాలికాం త్వం || 101 ||

కపోలౌ తే మాతః కనకమయతాటంకసుషమా
ఝరాఘాతారక్తో జనజనని యత్రైవ నిహితాః |
అపి ప్రౌఢేంద్రద్విట్పరివృథవపుఃపాటనఖరాః
సమాఖ్యామన్వర్థా దధతి నరసింహస్య నఖరాః || 102 ||

కాంతౌ మాతః కపోలౌ తవ యదుపగతాం కర్ణమాణిక్యకాంతిం
సంప్రాప్తం చుంబనేషు ప్రియతమవదనాదంబ తాంబూలరాగం |

మత్వా హస్తాంగులీభిస్త్యమరుణరుచిభిర్మార్జనైర్దివ్యస్త్రిరుక్తం
తం దృష్ట్వా దర్పణేప్రీభరనమితముఖీ హాస్యతే ప్రాతరాల్యా || 103 ||

పాండిమ్నా హసతేవ కైటభరిపుః పాణిస్థశంఖేన తం
పద్మావాసిని పర్యజీహసదసౌ శ్యాలం హి జైవాతృకం |
హిత్వేశం ప్రభురిత్యముం ప్రతి పరీహాసాయ వక్త్రాత్మనా
జాతేనైవమధః కృతో హిమరుచా త్వత్కంధరాత్మా దరః || 104 ||

అంతః స్తోష్మోద్ధారాద్ గృహీతమఖిలాంబ కంసదమనేన |
పాంచశరజన్యమభితః ప్రతిగర్జతి కంధరా త్వదీయేయం || 105 ||

చక్రాంకతాముపగతం స్తనమున్నతం తే
వీక్ష్యాతితిక్షురయముచ్చ్రయవాంస్తతోఽపి |
కంఠత్వమేత్య శిరసా నిజభుక్తముక్తా
హారం చ వాహాయతి తేన తవాంబ శంఖః || 106 ||

జనస్త్రిలోకీజనని స్తనౌ తే
కథం పయోజే కథయత్యశేషః |
చతుర్ముఖాద్యర్భకజీవనాయ
జాతం తయోరేవ పయో హి భూయః || 107 ||

అమృతకలశవ్యూహేష్వాత్మోద్భవేషు పయోధినా
త్వయి కుచమిషౌ నిక్షిప్తౌ ద్వా వివర్ధయితుం జగత్ |
అమృతసహజే యద్దుగ్ధాస్వాదనోల్బణపాండిమ
ద్రుహిణరసనావాసాద్ధౌరీ బభూవ సరస్వతీ || 108 ||

న జాతుచిద్వర్ణవిపర్యయం గతే
గుణోత్తరే కందుకకంచుకే తయోః |
స్వమిత్రమాద్యం కురుతే రమేఽంతిమం
బిభర్తి మూర్ధ్నా త్వదురోజభూమిభృత్ || 109 ||

పురస్త్వదీయాంగపురప్రవేశే
 పురాణగోపాలభృతావనంగః |
 ఉరోరుహక్షీరఘటౌ చ పశ్యన్
 ఉచ్చైస్తరాం నందతి సింధుకన్యే || 110 ||

పుష్పేషు పూజావిధిమాచరిష్యన్
 పుణ్యాహకుంభావివ పద్మనాభః |
 పయోనిధేః పుత్రి మహాక్షతైస్తే
 పయోధరావంబ పరిష్కరోతి || 111 ||

పరామిమావున్నతిమన్నువాతే
 స్మరాంబ సద్యస్తనభూభృతౌ తే |
 చరాచరాణామధిపోఽపి చక్రీ
 కర్పణం దేవి యయోః కరోతి || 112 ||

హంత స్తనౌ తవ విభాగకథానభిజ్ఞౌ
 కందర్పమాతరత ఏవ కరాదిషు త్వం |
 అంగాంతరేషు పృథగాభరణం దదానా
 హారం ద్వయోరపి తయోరప్యథగ్ దదాసి || 113 ||

ముష్ణాతి మేదినిభృతాం శ్రియమున్నతానాం
 సూర్యాశ్రితం పరిహసత్యపి సాధుచక్రం |
 ఊర్ధ్వం చ పశ్యతి రమే త్వదురోజయుగ్మం
 ఈద్యక్ చరిత్రమవివేకిని నైవ చిత్రం || 114 ||

ఉచ్చైరతన్వాజ్యవతీర్ణశక్తోః
 భూయాంసి పాతుం క్షమయోః పయాంసి |
 మాతర్మహాహారసమృద్ధిభాజో-
 ర్యుక్తం హి పీనత్వమురోజయోస్తే || 115 ||

వివేకవార్తావిరహోఽపి పద్మే
 గురుత్వభాజోఽస్య కుచద్వయస్య |
 గిర్యుత్తమా బిభ్రతి శిష్యభావం
 క్షమాధరాణాం క్షమమేతదేషాం || 116 ||

రమే కరాభ్యాం రచితార్దనస్య
 త్రైలోక్యభిక్షోరతనుప్రదానం |
 స్తనాపుదారౌ తనుతస్తవేమౌ
 తృణీకృతాష్టాపదశైలశృంగౌ || 117 ||

కుచౌ హిరణ్యాచలసంపదం తే
 ప్రహ్లాదహేతూ నియతం భజేతే |
 తనోతి మాతస్తత ఏవ నూనం
 నృకేసరీ తత్ర నఖక్షతాని || 118 ||

ఉత్తుంగయోస్తుల్యమురోజయోస్తే
 గదంతి ఖర్వం కథమంబ కుంభం |
 తత్కార్యభూతః కథయత్యగస్త్య-
 స్తత స్వహేతౌ పరిమాణమేతత్ || 119 ||

రతప్రతారంభకృతే రతీశో
 హరిద్రయా లిప్తమధోక్షజాయ |
 మాతా రమే మంగలనారికేల
 యుగం దదౌ కిం త్వదురోజయుగ్మం || 120 ||

తవాయమంబ స్తనయోః సఖాయౌ
 దధాతి కుంభౌ శిరసేతి నూనం |
 గ్రాహగ్రహాత్ త్రా తుమహో గజేంద్రం
 త్వరా హరేః కాపి పురావిరాసీత్ || 121 ||

ఉరోజయుగ్మం తవ యుక్తిభూమ్నా
 కరీంద్రకుంభౌ కథయంతి మాతః |
 ఆభాతి తత్రోపరి మౌక్తికశ్రీ
 రోమాలిశుండా చ లసత్యుపాంతే || 122 ||

చంద్రేణ చక్రమిథునం కృతవిప్రయోగం
 త్రాసాదపేక్షిత తదీయజనావలంబం |
 వక్షోరుహద్వయమిషేణ విధుస్వసస్తే
 ప్రాప్యోంగమృచ్ఛతి నిరంతరసంగతిం తత్ || 123 ||

సోఢుం కరాభిహతిమప్రభవన్ వధూనాం
 ద్రాక్ కందుకః స్తనతయాంబ తవావతీర్ణః |
 తత్రాప్యహేఘో భజతి శౌరికరోపమర్దం
 క్షిప్తః సుదృగ్భిరయతే క్వ న మర్దనాని || 124 ||

నిత్యోల్లసద్భుస్సృణధాతునివేశహృద్యోః
 మాతస్తవ స్తనగిరిః కఠినో విభాతి |
 అధ్యాయపితం కఠినతామరవిందనాభే-
 రాలింగనేషు కిల యేన భుజాంతరాలం || 125 ||

ఘటికాశతకశ్రుతోచ్ఛ్రియం
 ధనసాహిత్యమదః స్తనద్వయం |
 కురుతే కవిచక్రకౌతుకం
 కమలే కాంతగురుప్రభోదయం || 126 ||

సురతరుచిరలీలాశోభితోఽసావితి శ్రీః
 పృథులకుచయుగం త్వం ప్రేయసే దేవి దత్సే |
 స తు తదపి గృహీత్వా చాపలాదంబరం తే
 హారతి పరహిరణ్యం హర్తురేష స్వభావః || 127 ||

ఉన్నమత్సరమనున్నమత్సరం
 కందుకే కలశసింధుకన్యకే |
 పీనతోషితమపీనతోషితం
 భాతి తే యుగమురోరుహో రహో || 128 ||

ఉదగ్రహారం కుచమండలం తే
 జనార్దనో దేవి జగత్యధీశః |
 నిపీడయత్యేష కరగ్రహేణ
 కారుణ్యవార్తా క్వ హిరణ్యహర్తుః || 129 ||

మదంబ భోగ్యాయతమాల్యజుష్టే
 తవ స్తనద్వంద్వగిరీశమౌలౌ |
 నికామముద్వృత్తతయా నిపత్య
 లురత్యసౌ హారసురస్రవంతీ || 130 ||

పీతస్తనస్తే కమలే శిశుత్వే
 పద్మాసనః సోఽజని నిత్యతృప్తః |
 సదా తదాస్వాదకరస్తు ముక్తా
 హారో న కేనాపి తథాభిధానః || 131 ||

రమే తవోత్తుంగకుచాగ్రజాగ్రత్-
 ప్రత్యగ్రహారస్ఫుటమౌక్తికాని |
 ప్రాయః సుమేరుం పరితశ్చరంతి
 పటూన్యూడూనీవ పరిస్ఫురంతి || 132 ||

స్తనయోరనయోస్తవాంబురాశే-
 స్తనయే దీవ్యతి దివ్యహారయష్టిః |
 పరితః పృథులారవిందకోశౌ
 ప్రచలంతీ కలహంసమాలికేవ || 133 ||

అంభో జబంధురయ మంబురుహోద్ధపీయాన్
 త త్సన్నిధిం జిగమిషుస్తనయే పయోధేః |
 అంభో జమంబ తవ హస్తతయావతీర్ణం
 సౌ వర్ణకంకణమిషాన్నికషా సమింధే || 134 ||

ఆమ్రేడితైస్తవ్కరపద్మరాగై-
 రత్యుజ్జ్వలైః కంకణపద్మరాగైః |
 లీలాశుకో దాడిమబీజలుబ్ధో
 విశ్వంభరప్రేయసి విప్రలబ్ధః || 135 ||

కృతాంచనౌ కాంచనకంకణస్థ
 సక్రందనగ్రావమహస్తరంగైః |
 కల్యాణి పాణీ కనతస్తరాం తే
 శైవాలమాలాభిరివారవిందే || 136 ||

ఇందే తావకపాణిశోణితభరః కల్యాణి నైసర్గికః
 పద్మే కంకణపద్మరాగకిరణశ్రేణీభిరాప్యాయితః |
 త త్సంరూఢబిడాలలోచనసుహృద్వైదూర్యవీక్షాభయో-
 ద్గచ్ఛద్విభ్రమకీరవారణఘనాయాసేన చామ్రేడితః || 137 ||

కాంచీకవీంద్రకవనాదపి కోమలం తే
 కల్యాణి పాణితలమంబుజనాభకాంతే |
 అశ్రాంతమర్థిషు బహుష్యభితన్యమాన
 దానశ్రమాదరుణిమానముపైతి నూనం || 138 ||

న కేవలం నాగనగేశకాంతే
 హస్తో నను స్వర్ణగతోఽధికస్తే |
 యం సంప్రదానీకురుతే స నిఃస్వం
 సోఽపి క్షితౌ స్వర్ణగతోఽధికః స్యాత్ || 139 ||

అసౌవనష్టాపదమర్థినం ద్రా-
 గష్టాపదావాసమహో విధాయ |
 ఆపత్కథాదూరగమభి కన్యే
 కరోతి కల్యాణి కరస్త్వదీయః || 140 ||

దీనా దానైస్త్వత్కరాజ్ఞాదుపాత్తైః
 దేవి స్థానే స్వర్ణవత్త్వం ప్రపన్నాః |
 ఆసన్నేతే సింధుకన్యే నదీనాః
 చిత్రం నిత్యం భాంతి లక్ష్మీకుమారాః || 141 ||

క్వణత్కనకకంకణోజ్జ్వలమణిఘృణిశ్రేణికా
 మహాసరిదుదంచితం మకరమత్స్యరేఖావృతం |
 ప్రసహ్య మధునాశనం కృతవతేవ కృష్ణేన తే
 కరాంబురుహమిందిరే కలితపీడనం రాజతే || 142 ||

స్వర్ణస్ఫురద్భహువిధోర్మికమభి కన్యే
 రత్నాకరం తవ కరం నిగదంతి సంతః |
 ఆక్రాంతసర్వభువనో హి జనార్దనోఽసౌ
 దుర్ధర్షతాం ప్రజతి యస్య పరిగ్రహేణ || 143 ||

పాలకం సుమనసాం తవ స్థిర-
 చ్ఛాయమభితనయే సమాశ్రయే |
 పంచశాఖమిహా భవ్యకల్పకం
 దానవారిపదపోషణక్షమం || 144 ||

జనని మరకతాదిః సార్థమారక్తరత్నైః
 విధుముఖి నిహితస్తే వ్యర్థ ఏవోర్మికాసు |
 ప్రస్యమరకరదీధిత్యంకురైరంగులీనాం
 పరిభజతి యతోఽసౌ పద్మరాగావిశేషం || 145 ||

రాగం రమే తవ శుభాంగులిసంగలబ్ధం
 వీటి మురాంతకముఖే ప్రకటికరోతి |
 ముక్తాసుచూర్ణనవపూగగనాగవల్లీ
 పర్ణాత్మనా న ఖలు రాగకథాన్యథాస్యాః || 146 ||

భవాంధకూపే పతితాయ మహ్యం
 దుర్మోచకర్మోత్కరకర్కశాయ |
 కరావలంబం కమలే దదాసి
 తదంచలం తే తత ఏవ రక్తం || 147 ||

దధతి నఖాస్తవాంబ తనుహేమలతాభభుజా
 రుచిరకరారవిందచలదంగులికోటిజుషః |
 సరయసరస్వతీర్మురసమాపతనోపనత
 హ్రాదతనువీచికాంచలసముజ్జ్వలఫేనతులాం || 148 ||

సమాననామా స విధుః సమానశే
 దశేహా భావానితి మాతరీర్షయా |
 ప్రశస్తయోస్తావకహస్తయోర్విధుః
 దశావతారాన్విదధే నఖాత్మనా || 149 ||

విభాతి వారాశివరేణ్యకన్యా
 ప్రశస్తహస్తోల్లసితో నఖాత్మా |
 విధుర్విచిత్రాగమ ఏవ నూనం
 నాసౌ తులామేతి యతః కదాపి || 150 ||

క్షత్రం తదేవ కథయంతి బుధాః క్షతేభ్యో
 యత్రాయతే యదుపతేర్దయితే తతోఽహం |
 యత్ప్రీత్యుత క్షతశతం తనుతే ప్రియాంగే
 నక్షత్రమేవ తదవైమి నఖం త్వదీయం || 151 ||

పాథోజాక్షభుజాంతరాలవసతేః పద్మాలయాయాశ్చిరం
 పాణోర్దక్షిణవామయోః స్థితిమతీ పద్మే దిశేతాం శ్రియం |
 తత్రైకం హరిదృశ్యయోర్ముకులితం ఖేదాదదాక్షిణ్యవ-
 ద్యోగోత్థాద్ ద్రువమన్యదేతి హసితం దాక్షిణ్యశాల్యాశ్రయాత్ || 152 ||

రోమాలిం ద్రాగుధ్గతాం నాభిరంద్రాద్
 వ్యాలీం విద్యుః పద్మగేహే భవత్యాః |
 గాఢోరోజస్మేరహారాగ్రజాగ్ర-
 ద్రత్నం నూత్నం తచ్ఛిరఃస్థం ప్రతీమః || 153 ||

శౌరేః సూరాత్మనోఽక్షః సమజని యమునేత్యుద్గతేర్ష్యవ గంగా
 జాతాంఘ్రో తస్య గౌణీ కిల తదపి తవాపత్యతేఽత్ర నిందాం |
 తస్యాః కర్తుం తవాసౌ కిమభవదుదరే భానుజా రోమరాజీ
 వ్యాజాద్విశ్వాంబ పత్న్యావిదురుదరభవం ముఖ్యవృత్త్యా హ్యపత్యం || 154 ||

జేతుం కంసారిముష్టి వ్యవసితమధికామాజి సద్యస్తనక్మా-
 భృద్భ్యామభ్యాశదేశే తవ జయతి రమే రోమరూపా శతఘ్ని |
 దత్తే నాభీ రమే సజ్జఘనధరణిభృన్మండలే యస్ముఖోద్యత్
 తప్తాయః పిండపాతస్థలనియమకృతే క్లప్తగర్తప్రతీతిం || 155 ||

అభ్యుద్యతాస్యసురభిగ్రహణాయ రోమ
 రేఖాషడంఘ్రితతిరంబ పథి ప్రరూఢం |
 ఉత్తుంగసంగతమురోజగిరీంద్రయుగ్మ-
 ముల్లంఘితం చిరముపాయముదీక్షతే స్మ || 156 ||

రత్నావలీ తవ రమే వరమేఖలాయా-
 మంగారపంక్తిరవిదూరగతా తు తస్యాః |
 రోమావలీ తదుపజాతవిశిర్ణమూల-
 ధూమాకృతిం వహతి శక్రమణీవ నీలా || 157 ||

నిఃశ్రేణికా నాథదృశోరురోజ
 దుర్గాధిరోహే తవ రోమరేఖా |
 లావణ్యలక్ష్మీవరవేణికా వా
 రతీశభూపాలకృపాణికా వా || 158 ||

స త్వద్గర్భసముద్భవోఽపి హి శుచః సందాయకైః సాయకైః
 పంచేషుః పితరం చ వంచయతి యత్పంచాయుధం మాధవం |
 లగ్నా నూనమతో జగజ్జనని తే రోమావలిచ్ఛద్మనా
 తా తద్రోహిసుతప్రసూత్యుపనతా దుష్కీర్తిరేవోదరే || 159 ||

రజ్జుం రోమాలిరూపాం గురుకుచకలశాలంబినీం జీవనార్థీ
 మాతస్తవ్నాభివాపీపరిసరమనయన్మన్మథో జాతతృష్ణః |
 దృష్ట్వా తామత్యగాధామిహా న పునరలం దైర్ధ్యమస్యా ఇతి శ్రీః
 తామౌజ్జిత్రత్ర రజ్జుం న తృష ఉపరతిః శంబరధ్వంసినః స్యాత్ || 160 ||

ఋత్విగ్రమే రతిమఖే నను యౌవనాత్మా
 నాభీబిలావటుయుతో దరవేదికాయాం |
 యూపం తనోతి తవ లోమలతాస్వరూపం
 శంకేఽస్య సంగతమురోజయుగం చషాలం || 161 ||

రతీశమాతస్తవ రోమవల్లికా
 మయా మనోజ్ఞా యమునా పునాతు మాం |
 వలిత్రయం యత్ర తరంగవిభ్రమం
 బిభర్తి హారాంశుచయశ్చ ఫేనతాం || 162 ||

స్తనాద్రిభాజి స్థిరహారశోభా
 సుధాంబుధౌ రోమలతా మురారిః |
 వటచ్ఛదః స్యాదుదరం తవాంబ
 వలిత్రయం చిత్రమిహోపధానం || 163 ||

నాభీసరోరోధసి నారికేల
 ద్రుమభ్రమం రోమలతా దదాతి |
 తదగ్రలగ్నో తనుతస్తవ శ్రీః
 స్తనౌ పునస్తత్ఫలయుగ్మశంకాం || 164 ||

నాభీసరశ్చిరమగాధతరం విధాయ
 నారాయణప్రణయిని శ్రమిణా విధాత్రా |
 రోమావలీ తవ విభాతి తపే తదీయే
 క్షిప్తేవ తత్థననహేతురియం శలాకా || 165 ||

సరితో గిరితోఽవతీర్య నిమ్నం
 ప్రవిశంత్యంబ తవాత్ర నాభిగర్తాత్ |
 తనులోమలతా కలిందజుహో
 స్తనశైలాంతికమారురుక్షతీవ || 166 ||

దాయాదః పితురేష నాభికమలే దామోదరస్యైధతే
 ధాతేత్యేవమసూయయేవ జనని ప్రేపుస్తతోఽప్యచ్ఛ్రియం |
 నాభీకూపసముత్థరోమలతికానాలాగ్రజాగ్రద్భవ-
 త్సార్పరోరోజ సరోజ కోశయుగమధ్యాస్తే సుతస్తే స్మరః || 167 ||

జగత్త్రయీజివనజన్మహేతౌ
 వలిత్రయీ భాతి తవోదరేఽస్మిన్ |
 నారాయణప్రేయసి నాభిరూప
 నిపానసోపానపరంపరేవ || 168 ||

జిత్వా జగంతి విశిఖైర్జగదంబ జైత్ర-
 స్తంభం తవాంగభువి రోమలతాచ్ఛలేన |
 మిన్వన్ మనోజన్మపతిర్జితలోకసంఖ్యాం
 మూలే కిమస్య తిస్మభిర్వ్యలిఖద్వలీభిః || 169 ||

స్నాతస్య నాభిసరసి ద్రువమభిక్నేః
 సంజగ్ముషో రతిపతివ్రతినః సమాధిం |
 ఆషాఢమేవ కలయే తవ రోమరాజిం
 అస్యా వలిత్రితయమస్య చ దర్భకూర్చం || 170 ||

నాభీవాపీసవిధభువి తే యౌవనారామవృద్ధ్యై
 న్యస్తం రోమావలిమయఘటీయంత్రదారు స్మరేణ |
 మూలే తస్య స్ఫురతి రచితం పాదవిన్యాసహేతోః
 సోపానానాం త్రితయముదధేః పుత్రి వల్యాత్మనా కిం || 171 ||

దీర్ఘం నాభీవివరసరసో దేవి గంభీరిమాణం
 స్పష్టం ద్రష్టుం వృషగిరిపతేరక్షమావక్షమినౌ |
 గాంభీర్యైకాస్పదమపి రసైః పూరితం మానసం యత్
 తస్య స్వైరం పతతి జలధేః పుత్రి తత్రైవ నిత్యం || 172 ||

ఆశ్రిత్య సజ్జఘనహస్తిగిరిస్థితాయాం
 పంచాయుధో భృశముదంచతి దేవి కాంచ్యాం |
 నాభీమనంతసరసీం కమలే ఖగేంద్ర-
 స్తంభం చ రోమలతికాం వలిధిష్ణ్యభాజం || 173 ||

జఘనపులినవత్యాం కేశశైవాలభాజి
 త్రియుగనయనమినైస్తృష్ణయా సేవితాయాం |
 త్వయి రసభరితాయాం దేవి సౌందర్యసింధౌ
 నలినముఖి విధత్తే నాభిరావర్తశోభాం || 174 ||

త్వన్మాధ్యయష్టిం పరివేష్ట్య శేతే
 నాభీబిలాంతే రశనాప్యదాకుః |
 అసావపూర్వః కమలే యదీయా-
 న్యంగాని సర్వాణి చ రత్నవంతి || 175 ||

మధ్యాత్మనా జనని శబ్దగుణేన యోగాత్
 జగ్రాహ శబ్దమతులం రశనాగుణస్తే |
 శౌరేః శ్రవోవియతి సౌతి సుఖం స శబ్దైః
 తుష్ట్యై విశిష్య కిల శిష్యగిరో గురోః స్యుః || 176 ||

రతి తంత్రరహస్యమంబ శబ్దై
 రమణీయైర్విశదం ప్రకాశయంతీ |
 రసనైవ రతిప్రియస్య నూనం
 రశనాసావితి లేఖకప్రమాదః || 177 ||

ఉపాశ్రితా మధ్యమమబ్ధికన్యకే
 నిజప్రభాభిః శమితో త్తమస్థితిః |
 ఆసౌ కృతశ్రీమదనాదరా రమే
 న మేఖలా న ప్రతిభాతి మే ఖలా || 178 ||

యదనంతపాణినిహితం సుమధ్యమే
 వలతే సువర్ణమయసూత్రమంబ తే |
 గుణవృద్ధిమాన్ ప్రకృతిశోభనోఽమునా
 నియతం సుశబ్దనిచయోఽభిధీయతే || 179 ||

శ్రుతిమంజునాదనిచయైరభిరామా
 సవలగ్ననాభిజఘనద్యుతిహేతుః |
 విలసత్యనంతసరసాక్షియుగాయ
 స్వదతే ముకుందదయితే తవ కాంచీ || 180 ||

కాంచీం ముక్తిక్షేత్రమాహుర్జగత్యాం
 ఇంధే చిత్రా తావకీ దేవి కాంచీ |
 అప్యార్యాణాం యోగినాం ముక్తిహేతోః
 చేతో యస్యాం బధ్యతే తార్ష్యకేతోః || 181 ||

లబ్ధవాసమధికాంచి దేవి సత్-
 రత్నజాతమభిజాతదీప్తికృత్ |
 కంసహింసనకటాక్షపాత్రతాం
 విందతీతి క ఇవాత్ర విస్మయః || 182 ||

అల్పదల్పం త్వద్వలగ్నం చ లగ్నం
 వాసస్తస్మిన్నర్థతః శబ్దతశ్చ |
 అంబ స్నేహోదంబరం వీక్ష్య కాంచీ-
 దంభాద్విద్యుత్తత్ర విద్యోతతే హి || 183 ||

అక్షపదాదణుతస్తవ మధ్యా-
 దంబ రమే వరమంబరమేవ |
 అస్య హి పైభవమస్తవివాదం
 విప్రతిపన్నమనైంద్రియకత్వం || 184 ||

అణ్వప్యదస్తవ వలగ్నమివాంబ కాంచీ
 మప్యంబరం స్తనభరం చ బిభర్తి యుక్తం |
 ఆహుర్యతో ద్వ్యణుకకారణమప్యణుం తం
 ఆధారమత్ర కతిచిజ్జగతోఽఖిలస్య || 185 ||

కార్క్యం దృష్ట్వా కమలనయనే నేత్రమేకం భవత్యా
 దత్తం మధ్యం ప్రతి తవ పతిస్తత్ర తు స్పర్ధయేవ |
 నేత్రద్వందం రుచిరమదిశత్తద్విచిత్రం త్రినేత్రో
 జాతోఽప్యేష ప్రథయతి కథం సంపదం శంబరారేః || 186 ||

పయోజనాభప్రియపత్ని విష్ణు
 పదారవిందవ్యపదేశమేవ |
 నిరీక్ష్య మధ్యం నియమేన తత్ర
 నేత్రం ముదా త్వం నిదధాసి నూనం || 187 ||

నేత్రేణ నీరనిధిపుత్రి నితాంతయోగాత్
 మధ్యం న చాక్షుషమితి క్షమమేవ మాతః |
 ఆసన్నతాపి నితరామతిదూరతా వా
 ప్రత్యక్షతాం ప్రతిరుణద్ధి యథాంజనాదౌ || 188 ||

అత్యల్పభావాత్తవ దేవి మధ్యో
 హరేః కటాక్షావిషయో యతోఽభూత్ |
 అతుల్యకల్యాణగుణాశ్రయస్యాపి
 అజస్రబంధోఽస్య కిలానురూపః || 189 ||

సురాశనశ్రీప్రథనే నిదాన-
 ముపేంద్రసంతోషకృదబ్ధికన్యే |
 వలగ్నమేతద్రుచిరోరురంభా
 విలగ్ననేత్రం కలయే బలఘ్నం || 190 ||

పరమాణుషు మాతరాదిమం యదిదం కోశకృదాహ మధ్యమం |
 అమరః కిల పామరస్తతః స బభూవ స్వయమేవ మధ్యమః || 191 ||

అధికాంచితయాభివృద్ధిమత్యా-
 ప్యభిజాతశ్రుతిమంజుశబ్ద పంక్త్యా |
 అతిభంగుర ఏవ శూన్యవాదం
 న జహౌ మాధ్యమికక్రమస్త్వదీయః || 192 ||

జనని స్మృతిజన్మమూలభూతం
 తను మధ్యం తవ సంతతానుమేయం |
 తదిహోపనతం పురస్తనాంగీ-
 కృతసద్గౌరవదర్శనానురోధాత్ || 193 ||

న పరం తవ రమ్యసీధుమిత్రం
 వచనం పంచమభూతమబ్ధికన్యే |

అపి తు స్ఫుటమేఖలాకలాప
 ప్రసరచ్ఛబ్దగుణోజ్జ్వలం వలగ్నం || 194 ||

ప్రబుద్ధదీప్తౌ ప్రబలాగమం తే
 హాసత్యశేషాంబ గురౌ నితంజే |
 అంతే వసంస్తస్య తు మధ్యమోఽయం
 స్థానే సమాతిష్ఠత శూన్యవాదం || 195 ||

మకరధ్వజరాజభద్రపీఠం
 పులినం భూషణకాంతిరత్నసింధోః |
 జలజాయతనే పృథు త్వదీయం
 జఘనం యౌవనహస్తమస్తకం వా || 196 ||

కామాంకుశేన కలితక్షతమచ్యుతేన
 పాథోధిపుత్రి పృథులం జఘనం భవత్యాః |
 హస్తీంద్ర మస్తకమపూర్వమిదం యదస్య
 హస్తాపుభౌ లసత ఊరుమిషాదధస్తాత్ || 197 ||

కరస్థికర్తుం యాం భగవతి తవోరుశ్రియమసౌ
 కరీ నిత్యం కాజ్ఞత్యభిలషతి తామేవ కదలీ |
 అతస్తామీర్ష్యాతః ప్రసభమభిమథ్నాతి కలభో
 ద్వయోరేకత్రేచ్ఛా జనయతి మిథో ద్వేషమధికం || 198 ||

ప్రకాశయత్పద్మగృహే మదోప-
 రమాం హరేః స్వాం సురతాధిభూమిం |
 శుభోరురంభాద్వయశోభితాం దివం
 జయత్యుదారం జఘనస్థలం తవ || 199 ||

ప్రకృతిః సమదర్శినీ మృదూనాం
 నితరామున్నతిభాజి నీచకే చ |

ఇతి సంశయముచ్చినత్తి మాత-

స్తవ సక్తిద్వితయం మురద్విషోఽపి || 200 ||

కరభః కలభః ప్రశస్తహస్తః

కదలీ చాప్యరవః స్యురంబ కాంత్యా |

న తు తత్ర చ ముఖ్యవర్ణదైర్ధ్యాత్

కథయంతూరుపదం త్వదీయసక్తోఽః || 201 ||

తవోరులక్ష్మీం ద్విరదాః కరస్థాం

కర్తుం కృతాశా మధుపాయ మత్తాః |

దిశంతి దానం తదభీష్టసిద్ధిం

నాపన్నపాత్రార్పణతో హి నార్థః || 202 ||

అసావసారోఽంతరతీవ కర్కశో

మలీమసశోఽపరి కౌంజరః కరః |

ఇతి త్వదూరూ హసతో హరిప్రియే

కరిణ్యపాస్తే కరభస్తు దూరతః || 203 ||

విబుధాస్తవ వర్ణయంతి జంఘే

శరథీ దాశరథిప్రియే స్మరస్య |

న వయం బహుమన్మహే తదేత-

న్న హి పృష్టికురుతే మనోభవస్తే || 204 ||

ప్రమిలంతు శతాని కాహాలానాం

శరథీనాం సముదేతు వా సహస్రం |

కమలే తవ జంఘయోస్తతః కిం

శతమంధాః కిమవేక్షితుం క్షమంతే || 205 ||

కాహాలః కమలమందిరే భవ-

జ్ఞంఘయోః శ్రియమచూచురద్యతః |

తన్యతే బహుముఖప్రభంజన-
క్షోభితేన నినదస్తతోఽమునా || 206 ||

తనోతి సింధోస్తనయే మనోజ
తూణీరశంకాం తవ దేవి జంఘా |
తద్బాణభూతం కమలం తదగ్రే
పాదాపదేశేన యదావిరస్తి || 207 ||

బృందేన బృందారకసుందరీణాం
నందేష్టసూనోః సఖి వందనీయే |
మందేతరానందథుమూలకందే
వందే భవత్యాశ్చరణారవిందే || 208 ||

యౌ యస్య పాదౌ యదువీరభార్యే
తస్యైవ దృష్టౌ గతిదాయినౌ తౌ |
చిత్రం తదేతచ్ఛరణౌ తవేమా
గజేంద్రయోగ్యాం దిశతో గతిం నః || 209 ||

నలినాయతనే మృదు ప్రవాలం
పదయోస్తావకయోర్లవం ప్రతీమః |
అత ఏవ బిభర్తి పల్లవాఖ్యాం
భజతే పాదపశబ్దమస్య పాతా || 210 ||

పదయోర్ద్వితయం నను త్వదీయం
భజతి స్వామిని బాలమిత్రరాగం |
అథ పల్లవరూపమశ్నుతే తత్
ప్రతిషేధంతి హి బాలసఖ్యమార్యాః || 211 ||

యద్వస్తు యద్గుణవతా కలితానుషంగం
తత్తద్గుణీతి విదితం తవ పాదపద్మే |

అత్యంతరాగిణి కృతం హృదయం మునీనాం
వైరాగ్యమంబ వహతీతి విచిత్రమేతత్ || 212 ||

పాదాన్ సహస్రమపి బాలసరోజబంధోః
పాదద్వయా జయతి తే జగదంబ దీప్త్యా |
బంహీయసామపి న సద్వసుహారకాణాం
ప్రాయో జయః కువలయార్తికృతాం కృతః స్యాత్ || 213 ||

నవప్రవాలాదపి కోమలం తే
న వందతే కశ్చరణారవిందం |
శనైరనైషీద్ దృషదే యదంబ
స్పృశన్ సశంకం భగవాన్ వివాహే || 214 ||

శుభతరలాక్షమబ్జసుషమాయతనం జగతాం
జనని శుచిద్విజైః శ్రితమిదం పదమాస్యమపి |
పరమియతీ భిదా ప్రథమమభ్యుదయం దధతా
త్వహిమరుచా సమం హిమరుచా చరమం చ రమే || 215 ||

ప్రదేష్టి యః పాదరుచిం త్వదీయాం
తమిందిరే ద్రష్టుమయోగ్యమాహుః |
దృష్టాంతమత్ర ప్రతిషిద్ధదృష్టి-
ముద్యంతమాదిత్యముదాహారామః || 216 ||

న వర్ణతః కేవలమీప్సిత్థార్థ
దానాదపి త్వచ్ఛరణౌ సురాగౌ |
శ్రియైవ నేమౌ శతపత్రమిత్రే
బభూవతుః పూజ్యతయాపి మాతః || 217 ||

సురేంద్రభర్గాదిసురవ్రజేడితే
భజే తవ క్షీరధిజే పదాంబుజే |

వ్యనక్తి సక్తం యదలక్తకం హరే-
 రురస్తటే తత్ర వరత్వముచ్చకైః || 218 ||

ఉదారసందేహముషం వితన్వతీ
 ముదా రసం దేహభృతాం చిదాత్మకం |
 సదారవిందేఽప్యదయంతమిందిరే
 పదారవిందే హసతః శ్రియా తవ || 219 ||

అపి నీరజస్ఫురణహార్యహో రజః-
 స్ఫురణాపహారి పదయోర్ద్వయం తవ |
 అపి హంసకప్రణయి ధూతహంసకం
 గమనేన పద్మభవనే విశోభతే || 220 ||

కౌచిదంఘ్రికమలే తవాశ్రితౌ
 కంసహింసకపురంధ్రి హంసకౌ |
 మంజులైరఖిలరంజకౌ రుతై-
 ర్మానసే విహారతో మధుద్విపః || 221 ||

రాజచ్ఛోభనఖాశ్రితం శుభకరం రాజీవరాజీసుహృత్
 పద్మే గాఢతమోహరం తవ పదం బాలార్కబింబం చ తత్ |
 యద్యవ్యంబ సమం తథాపి విదితో భేదస్త్వియానేతయోః
 అర్ఘ్యం సంస్కృతముత్తరస్య కలయంత్యాద్యస్య పాద్యం బుధాః || 222 ||

తవ భగవతి వందే దివ్యపాదారవిందే
 సదసి యదభిషేకం శంభుజంభారిముఖ్యాః |
 స్వముకుటఘటితస్వః శాఖినిష్పన్నపుష్ప
 ప్రస్మమరమకరందైరన్వహం తన్వతే తే || 223 ||

ప్రణతిషు తవ పుణ్యద్వంద్వమాసీత్ పురారేః
 ప్రణిపతనత ఏకం లోకమాతస్త్వదంఘ్రియాః |

చిరవిరహాకృశస్య స్వావతంసామృతాంశోః
 తవ నఖమయతారాయోజనేన ద్వితీయం॥ 224 ॥

చరణనలినయుగ్మం సంస్పృతిక్లేశసింధోః
 తవ హరిసఖి సంతస్తారకం సంగిరంతే।
 ఇదముచితమవైమో యేన తత్సంశ్రితానాం
 తతిరపి చ నఖానాం తారకత్వం బిభర్తి॥ 225 ॥

అనిశం ప్రకాశమధిగంతుమిచ్ఛయా
 తవ భాతి సింధుతనయే పదాంబుజం।
 అధిగమ్య నూనమభవన్ యతో నఖా-
 న్యత ఏవ ఖం చ తదభూన్నభస్థలం॥ 226 ॥

మరాలికేడ్యాప్యమరాలికేడ్యా
 సురద్రుమశ్రీరపి విద్రుమశ్రీః।
 ఖరాంశుకాంతా నఖరాంశుకాంతా-
 ప్యంబ ద్వయాయం తవ చిత్రమంఘ్రియః॥ 227 ॥

చరణావిమౌ హి కరుణానిధే యతః
 తరుణారుణప్రకిరణానుకారిణౌ।
 అనువిందతస్తదరవిందబంధుతాం
 అపి సాధుచక్రబహుమాన్యతాం రమే॥ 228 ॥

పదమాశ్రితస్తవ పయోధికన్యకే
 విపదం న జాతు భజతీతి సాంప్రతం।
 అపి తత్పరాగమధిమౌలి ధారయన్
 అపరాగతాం వ్రజతి జంతురద్భుతం॥ 229 ॥

శ్రితః పరాగం జరతః శశాంకో
 దృష్టో నతత్ర్యంబకశీర్షగశ్రీః।

స్పృశన్నపి త్వత్పదయోః పరాగం
 న జాతు తారుణ్యమహో జహాతి || 230 ||

సురాదిమాన్యం విధుతోపసర్గం
 శుభావహం తే మృదు చారువర్ణం |
 పదం రమే యః ప్రణమేజ్జపేద్వా
 దూరాదపాస్యత్పరమాపదం సః || 231 ||

పాదం త్రపాదం తవ పంకజానాం
 వందే భవం దేవి తరీతుకామః |
 మస్తే సమస్తేడపి మంజులాక్షా
 రాగం పరాగం వహతే యదీయం || 232 ||

పదద్వయం యస్తవ దేవి సేవతే
 ప్రభుః శ్రితానాం ద్విపదో భవత్యసౌ |
 విధుస్వసస్తద్విముఖస్తు యో నర-
 శ్చతుష్పదం హంత వదంతి తం బుధాః || 233 ||

పదయోస్తవాంగరాగం ప్రాహుః స్వాభావికం వయం త్వేనం |
 పుష్కలరాగప్రియతమహృదయవసత్యుపనతం చ జానీమః || 234 ||

పరమకరావలిరమ్యా బహురాగధరాధరోరువిభ్రమభాక్ |
 అసి హంసహారిగతికా పతివత్పితృవత్పితృప్రసూవచ్ఛ || 235 ||

|| ఇతి శ్రీమద్వేంకటాధ్వరీవిరచితే శ్రీలక్ష్మీసహస్రే సౌందర్యస్తవకః ||